

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ, ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ
Δ/ΝΣΗ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

Ταχ. Δ/ση : Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας : 101 10 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες : Β. Γιαννακόπουλος
Τηλέφωνο : 2131516346
e-mail : asfaleiaygeia@ypakp.gr

ανάρτηση στο διαδίκτυο

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΠΡΟΣ: Ως Πίνακας Αποδεκτών

Θέμα: Ανακοίνωση δημοσίευσης π.δ. 48/2024 (ΦΕΚ Α' 136/20.08.2024):

«Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση σε καρκινογόνους παράγοντες, μεταλλαξιόγόνους παράγοντες ή τοξικές για την αναπαραγωγή ουσίες κατά την εργασία, σε εναρμόνιση με την οδηγία 2004/37/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004, όπως έχει τροποποιηθεί με τις οδηγίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2014/27/ΕΕ της 26ης Φεβρουαρίου 2014, 2017/2398/ΕΕ της 12ης Δεκεμβρίου 2017, 2019/130/ΕΕ της 16ης Ιανουαρίου 2019, 2019/983/ΕΕ της 5ης Ιουνίου 2019 και 2022/431/ΕΕ της 9ης Μαρτίου 2022 - Τροποποίηση του π.δ. 307/1986 «Προστασία της υγείας των εργαζομένων που εκτίθενται σε ορισμένους χημικούς παράγοντες κατά τη διάρκεια της εργασίας τους» (Α' 135) και του π.δ. 338/2001 «Προστασία της υγείας και ασφαλείας των εργαζομένων κατά την εργασία από κινδύνους οφειλόμενους σε χημικούς παράγοντες» (Α' 227, διόρθ. σφαλμ. Α' 259)»

Δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης το προεδρικό διάταγμα 48/2024 (ΦΕΚ Α' 136/20.04.2024), που εκδόθηκε με πρόταση του Υφυπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και των κατά περίπτωση συναρμοδίων Υπουργών, ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου Υγείας και Ασφάλειας των Εργαζομένων.

Με το προεδρικό διάταγμα 48/2024:

- α) ενσωματώνονται στο εθνικό δίκαιο οι διατάξεις της οδηγίας **2022/431/ΕΕ** και
- β) κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο οι διατάξεις του εθνικού δικαίου για την "προστασία των εργαζομένων από κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσής τους σε καρκινογόνους παράγοντες, μεταλλαξιόγόνους παράγοντες, ή τοξικές για την αναπαραγωγή ουσίες κατά την εργασία", για λόγους χρηστής διοίκησης και διευκόλυνσης τόσο των διοικουμένων όσο και των ελεγκτικών μηχανισμών. Το συγκεκριμένο ενοποιημένο κείμενο πιστεύουμε ότι θα βοηθήσει όσους ενδιαφέρονται για το εν λόγω θέμα: επιχειρήσεις, εργαζόμενους, τεχνικούς ασφαλείας, ιατρούς εργασίας, ΕΣΥΠΠ, ΕΞΥΠΠ, Επιθεώρηση Εργασίας, κοινωνικούς και επιστημονικούς φορείς.

A. ΓΕΝΙΚΑ

1. Με την οδηγία 2004/37/ΕΚ κωδικοποιήθηκαν σε ενιαίο κείμενο οι διατάξεις των οδηγιών 90/394/ΕΟΚ, 97/42/ΕΚ και 1999/38/ΕΚ, ενώ τροποποιήθηκε από τις διατάξεις των οδηγιών 2014/27/ΕΕ (άρθρο 5), 2017/2398/ΕΕ, 2019/130/ΕΕ, 2019/983/ΕΕ και 2022/431/ΕΕ.
2. Οι διατάξεις των οδηγιών αυτών (πλην της 2022/431/ΕΕ) έχουν ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο με τις διατάξεις του π.δ. 399/94 «Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση σε καρκινογόνους παράγοντες κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την οδηγία του Συμβουλίου 90/394/ΕΟΚ» (Α' 221), όπως ίσχυε, μετά την τροποποίησή του, με:
 - το π.δ. 127/2000 «Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 399/94 "Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση σε καρκινογόνους παράγοντες κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την οδηγία του Συμβουλίου 90/394/ΕΟΚ" (221/Α) σε συμμόρφωση με την οδηγία 97/42/ΕΚ του Συμβουλίου» (Α' 111),
 - το π.δ. 43/2003 «Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 399/94 "Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση σε καρκινογόνους παράγοντες κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την οδηγία του Συμβουλίου 90/394/ΕΟΚ" (221/Α) σε συμμόρφωση με την οδηγία 1999/38/ΕΚ του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 1999 (Ε.Ε. L 138/01-06-1999)» (Α' 44)
 - το άρθρο 6 του πδ 52/2015 «εναρμόνιση με την οδηγία 2014/27/ΕΕ "Για την τροποποίηση των οδηγιών του Συμβουλίου 92/58/ΕΟΚ, 92/85/ΕΟΚ, 94/33/ΕΚ, 98/24/ΕΚ και της οδηγίας 2004/37/ΕΚ του Ευρωπαϊκού

Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ώστε να ευθυγραμμιστούν με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων – Τροποποίηση των π.δ. 105/95, π.δ. 176/97, π.δ. 62/98, π.δ. 338/01 και π.δ. 399/94» (Α' 81) και

- το π.δ. 26/2020 «Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις των οδηγιών 2017/2398/ΕΕ, 2019/130/ΕΕ και 2019/983/ΕΕ «για την τροποποίηση της οδηγίας 2004/37/ΕΚ "σχετικά με την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση σε καρκινογόνους ή μεταλλαξιγόνους παράγοντες κατά την εργασία"» (Ε.Ε. L 345/27.12.2017, L 136/01.06.2018, L 225/06.09.2018, L 30/31.01.2019 και L 164/20.06.2019) - Τροποποίηση των π.δ. 399/94 (Α' 221) και π.δ. 307/86 (Α' 135) » (ΦΕΚ Α' 50, Α' 102),
2. Τα εν λόγω πδ - με την έκδοση του πδ 48/2024 - παύουν να ισχύουν (καθόσον καταργούνται με την παρ.2 του άρθρου 21) και πλέον ισχύουν οι διατάξεις του πδ 48/2024 [που ουσιαστικά περιλαμβάνει σε ενοποιημένο κείμενο τις διατάξεις του πδ 399/94, όπως ίσχυε, μαζί με νέες για την ενσωμάτωση της οδηγίας 2022/431/ΕΕ].
 3. Με την οδηγία 2004/37/ΕΚ [αντίστοιχα, σε εθνικό επίπεδο με το (πδ 399/94, όπως ίσχυε και πλέον με το) π.δ. 48/2024] καθορίζονται μέτρα που απαιτούνται για την εξάλειψη ή περιορισμό της έκθεσης των εργαζομένων σε καρκινογόνους ή μεταλλαξιγόνους παράγοντες, καθώς και οριακές τιμές επαγγελματικής έκθεσης.
 4. Στην εν λόγω οδηγία προβλέπεται ένα ομοιογενές επίπεδο προστασίας από τους κινδύνους που συνδέονται με καρκινογόνους και μεταλλαξιγόνους παράγοντες μέσω ενός πλαισίου γενικών αρχών, προκειμένου τα κράτη μέλη να είναι σε θέση να διασφαλίζουν τη συνεπή εφαρμογή ελάχιστων απαιτήσεων.

Οι οριακές τιμές επαγγελματικής έκθεσης αποτελούν σημαντικές συνιστώσες των γενικών ρυθμίσεων για την προστασία των εργαζομένων. Οι εν λόγω οριακές τιμές είναι τεκμηριωμένες, αναλογικές και μετρήσιμες, και καθορίζονται βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων επικαιροποιημένων επιστημονικών και τεχνικών δεδομένων, της οικονομικής εφικτότητας της υλοποίησης και της συμμόρφωσης, μιας ενδεδειγμένης αξιολόγησης του κοινωνικοοικονομικού αντίκτυπου και της διαθεσιμότητας πρωτοκόλλων και τεχνικών μέτρησης της έκθεσης στον χώρο εργασίας.

Η συμμόρφωση προς τις οριακές αυτές τιμές δεν θίγει άλλες υποχρεώσεις των εργοδοτών βάσει της εν λόγω οδηγίας, και συγκεκριμένα τη μείωση της χρήσης καρκινογόνων ή μεταλλαξιγόνων παραγόντων στο χώρο εργασίας, την πρόληψη ή τη μείωση της έκθεσης των εργαζομένων σε καρκινογόνους ή μεταλλαξιγόνους παράγοντες και τα μέτρα που θα πρέπει να εφαρμοστούν προς το σκοπό αυτόν. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να περιλαμβάνουν, στον βαθμό που είναι τεχνικά εφικτό, την αντικατάσταση του καρκινογόνου ή μεταλλαξιγόνου παράγοντα από ουσία, μείγμα ή μέθοδο που δεν είναι επικίνδυνη ή είναι λιγότερο επικίνδυνη για την υγεία των εργαζομένων, τη χρήση κλειστού συστήματος και άλλα μέτρα που αποσκοπούν στη μείωση του επιπέδου έκθεσης των εργαζομένων.

5. Με την ενσωματωμένη οδηγία 2022/431/ΕΕ (π.δ. 48/2024) τροποποιείται η οδηγία 2004/37/ΕΚ:
 - α) επεκτείνοντας το πεδίο εφαρμογής της (επιπλέον των καρκινογόνων και των μεταλλαξιγόνων παραγόντων) περιλαμβάνοντας και:
 - αα) τις τοξικές για την αναπαραγωγή ουσίες: οι οποίες μπορούν να προκαλέσουν δυσμενείς επιπτώσεις, μεταξύ άλλων στο αναπαραγωγικό σύστημα των εργαζομένων, καθώς και στην ανάπτυξη των απογόνων τους. Όπως και οι καρκινογόνοι ή οι μεταλλαξιγόνοι παράγοντες, οι τοξικές για την αναπαραγωγή ουσίες είναι ουσίες που προκαλούν πολύ μεγάλη ανησυχία και μπορούν να έχουν σοβαρές και μη αναστρέψιμες επιπτώσεις στην υγεία των εργαζομένων και
 - αβ) τα επικίνδυνα φάρμακα.
Τα επικίνδυνα φάρμακα, περιλαμβανομένων των κυτταροτοξικών φαρμάκων που χρησιμοποιούνται πρωτίστως για τη θεραπεία του καρκίνου, μπορούν να έχουν γονιδοτοξικές, καρκινογόνες ή μεταλλαξιγόνες ιδιότητες. Τα επικίνδυνα φάρμακα τα οποία περιέχουν μία ή περισσότερες ουσίες που πληρούν τα κριτήρια ταξινόμησης ως καρκινογόνες (κατηγορίες 1Α ή 1Β), μεταλλαξιγόνες (κατηγορίες 1Α ή 1Β) ή τοξικές για την αναπαραγωγή (κατηγορίες 1Α ή 1Β) σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2004/37/ΕΚ.
Οι εργαζόμενοι στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης που ασχολούνται με επικίνδυνα φάρμακα, πρέπει να λαμβάνουν επαρκή και κατάλληλη κατάρτιση σχετικά με τον ασφαλή χειρισμό τους.
 - β) επικαιροποιώντας το Παράρτημα ΙΙΙ, το οποίο περιέχει οριακές τιμές επαγγελματικής έκθεσης, καθώς:
 - βα) αναθεωρείται η οριακή τιμή για το βενζόλιο, [όπου σταδιακά τίθενται ακόμα πιο χαμηλά όρια, δηλαδή: από 1 ppm που ισχύει σήμερα, μεταβατικά στα 0,5 ppm έως τον Απρίλιο του 2026 και ακολούθως στα 0,2 ppm].
 - ββ) θεσπίζονται νέες οριακές τιμές για το:
 - ββα) ακρυλονιτρίλιο

[Το ακρυλονιτρίλιο εντάσσεται στην οδηγία για τα καρκινογόνα και ως όριο ορίζεται το 0,45 ppm από τον Απρίλιο του 2026 και μετά.

Σημείωση: στο εθνικό δίκαιο ισχύει οριακή τιμή έκθεσης 2 ppm η οποία έχει τεθεί στη νομοθεσία για χημικούς παράγοντες (στο πδ 307/86, όπως τροποποιήθηκε από το πδ 90/99).

Επειδή πλέον (με την έκδοση του π.δ. 48/2024) το Ακρυλονιτρίλιο εμπίπτει στη νομοθεσία για τα καρκινογόνα, διαγράφεται (με το άρθρο 17 του π.δ. 48/2024) η σχετική καταχώριση από το πδ 307/86 (πδ 90/99) και μεταφέρεται στο Παράρτημα ΙΙΙ του π.δ. 48/2024, με την ίδια οριακή τιμή (2ppm) που ισχύει τώρα (στη νομοθεσία για χημικούς παράγοντες), μεταβατικά έως τον Απρίλιο 2026 και ακολούθως, σύμφωνα με την οδηγία 2022/431/ΕΕ, θα ισχύει η νέα οριακή τιμή έκθεσης (0,45ppm).

βββ) Το νικέλιο και τις ενώσεις του

[Το νικέλιο και τις ενώσεις του επίσης εντάσσονται πλέον στην οδηγία για τα καρκινογόνα με οριακή τιμή 0,1 mg/m³ για το εισπνεύσιμο κλάσμα, μεταβατικά έως την 17η Ιανουαρίου 2025, όπου μετά θα ισχύουν τα 0,01 mg/m³ για το αναπνεύσιμο και τα 0,05 mg/m³ για το εισπνεύσιμο.

Σημείωση: στο εθνικό δίκαιο ισχύει οριακή τιμή έκθεσης 1 mg/m³ η οποία έχει τεθεί στη νομοθεσία για χημικούς παράγοντες (στο πδ 307/86, όπως τροποποιήθηκε από το πδ 90/99).

Επειδή πλέον (με την έκδοση του π.δ. 48/2024) το Νικέλιο εμπίπτει στη νομοθεσία για τα καρκινογόνα, διαγράφεται (με το άρθρο 17 του π.δ. 48/2024) η σχετική καταχώριση από το πδ 307/86 (πδ 90/99) και μεταφέρεται στο Παράρτημα ΙΙΙ του π.δ. 48/2024, με οριακή τιμή (0,1 mg/m³) (συμβαδίζοντας με την οδηγία 2022/431/ΕΕ), μεταβατικά (από την ημερομηνία δημοσίευσης σε ΦΕΚ του πδ 48/2024) έως τον Ιανουάριο 2025 και ακολούθως, σύμφωνα με την οδηγία 2022/431/ΕΕ, θα ισχύουν νέες οριακές τιμές έκθεσης (0,01 – 0,05 mg/m³).

βγ) προστίθενται οριακές τιμές για:

βγα) τον Μόλυβδο και τις ανόργανες ενώσεις του

[Με την οδηγία 2022/431/ΕΕ ο Μόλυβδος εντάσσεται στη νομοθεσία για τα καρκινογόνα διατηρώντας τις ίδιες οριακές τιμές έκθεσης όπως στην οδηγία 98/24/ΕΚ για τους χημικούς παράγοντες (αντίστοιχα στο εθνικό δίκαιο στο πδ 94/87, όπως τροποποιήθηκε με το πδ 338/2001)].

βγβ) τις ακόλουθες ουσίες:

- Ν,Ν-Διμεθυλακεταμίδιο
- Νιτροβενζόλιο
- Ν,Ν διμεθυλοφορμαμίδιο
- 2-Μεθοξυαιθανόλη
- Οξικός 2-μεθυοξυαιθυλεστέρας
- 2-αιθοξυαιθανόλη
- Οξικός 2-αιθοξυαιθυλεστέρας
- 1-Μεθυλο-2-πυρρολιδόνη
- Υδράργυρο και διασθενείς ανόργανες ενώσεις υδραργύρου, συμπεριλαμβανομένου του οξειδίου του υδραργύρου και του χλωριούχου υδραργύρου (μετρούμενες ως υδράργυρος)
- Δισφαινόλη Α
- Μονοξείδιο του άνθρακα

[Για τις εν λόγω ουσίες είχαν θεσπιστεί οριακές τιμές σύμφωνα με την οδηγία 98/24/ΕΚ «για την προστασία της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων κατά την εργασία από κινδύνους οφειλόμενους σε χημικούς παράγοντες» και πλέον επειδή πληρούν τις προϋποθέσεις ένταξής τους στο πεδίο εφαρμογής της 2004/37/ΕΚ, μεταφέρονται στο εν λόγω Παράρτημα ΙΙΙ της 2004/37/ΕΚ.

Στη χώρα μας οι εν λόγω ουσίες περιλαμβάνονταν στην νομοθεσία για τους χημικούς παράγοντες σύμφωνα με το π.δ. 307/86 (π.δ. 90/99) και με τις ίδιες οριακές τιμές έκθεσης με αυτές της οδηγίας 2022/431/ΕΕ].

γ) με την προσθήκη νέου Παραρτήματος ΙΙΙΑ:

[Επειδή πλέον ο «Μόλυβδος και οι ανόργανες ενώσεις του» εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής της 2004/37/ΕΚ, μεταφέρονται από την 98/24/ΕΚ στην 2004/37/ΕΚ και οι θεσπισμένες «Δεσμευτικές Βιολογικές Οριακές Τιμές και Μέτρα Επιτήρησης της Υγείας» ως Παράρτημα ΙΙΙΑ].

6. Δεδομένου ότι:
- οι διατάξεις της τροποποιούμενης¹ κωδικοποιητικής² οδηγίας 2004/37/ΕΚ έχουν ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο με τις διατάξεις του π.δ. 399/94, όπως έχει τροποποιηθεί από τις διατάξεις των πδ 127/2000, 43/2003, 52/2015 και 26/2020 και
 - έπρεπε να ενσωματωθούν και οι τροποποιούμενες - με την 2022/431/ΕΚ – διατάξεις (με το π.δ. 48/2024),

για λόγους χρηστής διοίκησης και διευκόλυνσης τόσο των διοικουμένων όσο και των ελεγκτικών μηχανισμών, στο π.δ. 48/2024 έχουν ενσωματωθεί σε ενιαίο-κωδικοποιητικό κείμενο το σύνολο των διατάξεων του εθνικού δικαίου για την προστασία των εργαζομένων από κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσής τους σε καρκινογόνους παράγοντες, μεταλλαξιογόνους παράγοντες, ή τοξικές για την αναπαραγωγή ουσίες.

Επιπλέον, και το ΣΤΕ σε σχετική γνωμοδότηση - κατά την επεξεργασία του σχεδίου πδ για την ενσωμάτωση των οδηγιών 2017/2398/ΕΕ, 2019/130/ΕΕ και 2019/983/ΕΕ (πδ 26/2020) – είχε γνωμοδοτήσει ότι: «*Εν όψει των πολυάριθμων τροποποιήσεων των οικείων προεδρικών διαταγμάτων, και παρά τον κίνδυνο νέων τροποποιήσεων των αντίστοιχων οδηγιών της ΕΕ, πρέπει το ταχύτερο να επιτευχθεί η κωδικοποίηση σε ενιαίο κείμενο των σχετικών διατάξεων*».

7. Επιπλέον, με το πδ 307/86 «Προστασία της υγείας των εργαζομένων που εκτίθενται σε ορισμένους χημικούς παράγοντες κατά τη διάρκεια της εργασίας τους» (Α' 135), όπως ισχύει, έχουν καθοριστεί οριακές τιμές έκθεσης εργαζομένων σε χημικούς παράγοντες, κάποιιοι εκ των οποίων πλέον επειδή πληρούν τις προϋποθέσεις ένταξής τους στο πεδίο εφαρμογής της 2004/37/ΕΚ, μεταφέρονται στο εν λόγω Παράρτημα ΙΙΙ της 2004/37/ΕΚ και κατ' αντιστοιχία συμπεριλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του π.δ. 48/2024.

Ως εκ τούτου, με το άρθρο 17 του π.δ. 48/2024, τροποποιείται και το πδ 307/86, με την διαγραφή των χημικών αυτών παραγόντων (ουσιών), για τους οποίους (με το π.δ. 307/86, όπως έχει τροποποιηθεί – κυρίως με το πδ 90/99) είχαν καθοριστεί οριακές τιμές έκθεσης εργαζομένων, αλλά πλέον κατατάσσονται στους καρκινογόνους παράγοντες ή μεταλλαξιογόνους παράγοντες, ή στις τοξικές για την αναπαραγωγή ουσίες.

8. Επίσης, επειδή οι διατάξεις της οδηγίας 98/24/ΕΚ έχουν ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο με το π.δ. 338/2001, με το άρθρο 18 του π.δ. 48/2024 γίνεται τροποποίηση και του εν λόγω π.δ. (ως προς το Παράρτημα Ι) [λόγω του ότι ο «Μόλυβδος και οι ανόργανες ενώσεις του» εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής της 2004/37/ΕΚ, και οι θεσπισμένες «Δεσμευτικές Βιολογικές Οριακές Τιμές και Μέτρα Επιτήρησης της Υγείας» μεταφέρονται από την 98/24/ΕΚ στην 2004/37/ΕΚ ως Παράρτημα ΙΙΙΑ].

¹ Από τις οδηγίες: 2014/27/ΕΕ (άρθρο 5), 2017/2398/ΕΕ, 2019/130/ΕΕ, 2019/983/ΕΕ και 2022/431/ΕΕ

² Της 90/394/ΕΟΚ, όπως είχε τροποποιηθεί από τις οδηγίες 97/42/ΕΟΚ και 1999/38/ΕΚ

Β. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΥ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ

Ειδικότερα το προεδρικό διάταγμα 48/2024 περιλαμβάνει εικοσιένα (21) άρθρα:

Αναλυτικότερα:

Άρθρο 1

Προσδιορίζεται ο σκοπός έκδοσης, το αντικείμενο και το πεδίο εφαρμογής του διατάγματος.

Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται σε όλες τις επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα, ανεξαρτήτως κλάδου οικονομικής δραστηριότητας στον οποίο κατατάσσονται, όπου εκτελούνται εργασίες κατά τη διάρκεια των οποίων οι εργαζόμενοι εκτίθενται ή είναι δυνατόν να εκτεθούν σε καρκινογόνους παράγοντες, μεταλλαξιόνους παράγοντες, ή τοξικές για την αναπαραγωγή ουσίες.

Άρθρο 2

Δίνονται ορισμοί σχετικά με τους καρκινογόνους παράγοντες, μεταλλαξιόνους παράγοντες, ή τοξικές για την αναπαραγωγή ουσίες.

Άρθρο 3

Αναφέρεται στην γραπτή εκτίμηση των υφισταμένων κατά την εργασία κινδύνων, που πρέπει να έχει στη διάθεσή του ο εργοδότης και στην οποία προσδιορίζεται η φύση, ο βαθμός και η διάρκεια της έκθεσης των εργαζομένων σε καρκινογόνους παράγοντες, μεταλλαξιόνους παράγοντες, ή τοξικές για την αναπαραγωγή ουσίες, ώστε να είναι δυνατό να εκτιμούνται όλοι οι κίνδυνοι για την ασφάλεια ή την υγεία των εργαζομένων και να καθορίζονται τα ληπτέα μέτρα.

Άρθρο 4

Προβλέπεται η υποχρέωση του εργοδότη να αποφεύγει τη χρήση καρκινογόνων παραγόντων, μεταλλαξιόνων παραγόντων, ή τοξικών για την αναπαραγωγή ουσιών, αντικαθιστώντας τους από ακίνδυνους ή λιγότερο επικίνδυνους (μείωση και υποκατάσταση) για την υγεία των εργαζομένων.

Άρθρο 5

Περιγράφονται τα γενικά προστατευτικά και προληπτικά μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για τον περιορισμό των κινδύνων λόγω έκθεσης σε καρκινογόνους παράγοντες, μεταλλαξιόνους παράγοντες, ή τοξικές για την αναπαραγωγή ουσίες.

Άρθρο 6

Αναφέρεται στην υποχρέωση του εργοδότη να παρέχει στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας κάθε στοιχείο που αφορά την εκτίμηση κινδύνου για εργασίες με καρκινογόνους παράγοντες, μεταλλαξιόνους παράγοντες, ή τοξικές για την αναπαραγωγή ουσίες.

Άρθρο 7

Περιγράφονται τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται στις περιπτώσεις απρόβλεπτης έκθεσης σε καρκινογόνους παράγοντες, μεταλλαξιόνους παράγοντες, ή τοξικές για την αναπαραγωγή ουσίες.

Άρθρο 8

Περιγράφονται τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται στις περιπτώσεις προβλεπόμενης έκθεσης (σε κάποιες δραστηριότητες, όπως η συντήρηση) σε καρκινογόνους παράγοντες, μεταλλαξιόνους παράγοντες, ή τοξικές για την αναπαραγωγή ουσίες.

Άρθρο 9

Προβλέπεται ότι ο εργοδότης πρέπει να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να μην είναι προσπελάσιμες οι περιοχές, όπου υπάρχει έκθεση σε καρκινογόνους παράγοντες, μεταλλαξιόνους παράγοντες, ή τοξικές για την αναπαραγωγή ουσίες.

Άρθρο 10

Προσδιορίζονται τα μέτρα υγιεινής και ατομικής προστασίας που πρέπει να λαμβάνονται κατά τις εργασίες με καρκινογόνους παράγοντες, μεταλλαξιόνους παράγοντες, ή τοξικές για την αναπαραγωγή ουσίες.

Άρθρο 11

Αναφέρεται στην εκπαίδευση των εργαζομένων για: τους ενδεχόμενους κινδύνους για την υγεία, τις προφυλάξεις που πρέπει να λαμβάνονται για την πρόληψη της έκθεσης, τις απαιτήσεις υγιεινής, τη χρήση του προστατευτικού εξοπλισμού και ιματισμού, τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται από τους εργαζόμενους σε περίπτωση ατυχήματος και για την πρόληψη ατυχημάτων.

Άρθρο 12

Αναφέρεται στην ενημέρωση των εργαζομένων σχετικά με τα ληπτέα μέτρα προφύλαξης και ειδικά στις περιπτώσεις απρόβλεπτης έκθεσης σε καρκινογόνους παράγοντες, μεταλλαξιόνους παράγοντες, ή τοξικές για την αναπαραγωγή ουσίες, καθώς και στην πρόβλεψη τήρησης καταλόγου των εργαζομένων που εκτίθενται σε καρκινογόνους παράγοντες, μεταλλαξιόνους παράγοντες, ή τοξικές για την αναπαραγωγή ουσίες.

Άρθρο 13

Αναφέρεται ότι στο πλαίσιο της διαβούλευσης και της συμμετοχής των εργαζομένων ο εργοδότης ζητά τη γνώμη τους ή/και των εκπροσώπων τους και διευκολύνει τη συμμετοχή τους, σχετικά με τα θέματα του σχεδίου πδ.

Άρθρο 14

Προβλέπεται η επίβλεψη της υγείας των εργαζομένων λόγω της έκθεσής τους σε καρκινογόνους παράγοντες, μεταλλαξιόγόνους παράγοντες, ή τοξικές για την αναπαραγωγή ουσίες κατά την εργασία τους, αρχικά πριν από την έκθεση, ακολούθως σε τακτά χρονικά διαστήματα και σε κάποιες περιπτώσεις πρέπει να συνεχίζεται η επίβλεψη της υγείας και μετά την παύση της έκθεσης.

Άρθρο 15

Αναφέρεται στην πρόβλεψη του χρονικού διαστήματος της τήρησης του καταλόγου των εργαζομένων που εκτίθενται σε καρκινογόνους παράγοντες, μεταλλαξιόγόνους παράγοντες, ή τοξικές για την αναπαραγωγή ουσίες, καθώς και του ατομικού ιατρικού φακέλου του κάθε εργαζομένου.

Άρθρο 16

Προσαρτώνται τα Παραρτήματα με τίτλο:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι	ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΟΥΣΙΩΝ, ΜΕΙΓΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ	ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΒΛΕΨΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ	ΟΡΙΑΚΕΣ ΤΙΜΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΈΚΘΕΣΗΣ ΣΕ ΚΑΡΚΙΝΟΓΟΝΟ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑ, ΜΕΤΑΛΛΑΞΙΓΟΝΟ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑ Ή ΣΕ ΤΟΞΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ ΟΥΣΙΑ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙα	ΒΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΟΡΙΑΚΕΣ ΤΙΜΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV	Πίνακας σχετιζόμενων νομοθετικών διατάξεων (ενωσιακών και εθνικών)
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V	Πίνακας αντιστοιχίας των διατάξεων της οδηγίας 2004/37/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί από τις διατάξεις των οδηγιών 2014/27/ΕΕ, 2017/2398/ΕΕ, 2019/130/ΕΕ, 2019/983/ΕΕ και 2022/431/ΕΕ με τις αντίστοιχες διατάξεις του παρόντος προεδρικού διατάγματος
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI	Πίνακας αντιστοιχίας του παρόντος προεδρικού διατάγματος έναντι των διατάξεων της οδηγίας 2004/37/ΕΚ, όπως ισχύει
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII	Πίνακας αντιστοιχίας των διατάξεων του παρόντος προεδρικού διατάγματος με τις διατάξεις των νομοθετικών κειμένων προέλευσης [πδ 339/1994, πδ 127/2000, πδ 43/2003, πδ 52/2015 (άρθρο 6), πδ 26/2020, πδ 338/2001, Κ.Ν.Υ.Α.Ε.]

Άρθρο 17

Αναφέρεται στην τροποποίηση του πδ 307/86

Άρθρο 18

Αναφέρεται στην τροποποίηση του πδ 338/2001

Άρθρο 19

Προσδιορίζονται τα όργανα ελέγχου εφαρμογής του π.δ. 48/2024.

Άρθρο 20

Περιγράφονται οι επιβαλλόμενες διοικητικές και ποινικές κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης διατάξεων του προεδρικού διατάγματος..

Άρθρο 21

Προσδιορίζεται η ημερομηνία έναρξης ισχύος του προεδρικού διατάγματος και καταργούνται τα πδ 399/1994, 127/2000, 43/2003, 26/2020 και το άρθρο 6 του πδ 52/2015.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

Γραφείο κας Υπουργού
Γραφείο κ. Υφυπουργού
Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα Εργασιακών
Σχέσεων
ΓΔΕΣΥΑΕΕΕ

Ο

Προϊστάμενος της Γεν. Διεύθυνσης

Κ. ΑΓΡΑΠΙΔΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1. Γραφείο Διοικητή Επιθεώρησης Εργασίας
2. Γραφείο Γεν. Δ/ντη Εποπτείας και Ελέγχων της Επιθεώρησης Εργασίας
3. Διεύθυνση Προγραμματισμού και Συντονισμού Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία της Επιθεώρησης Εργασίας
4. Περιφερειακές Δ/νσεις Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία της Επιθεώρησης Εργασίας
5. Υπηρεσία Ειδικών Επιθεωρητών - Επιθεωρητές Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία της Επιθεώρησης Εργασίας
6. Επιθεώρηση Μεταλλείων Νοτίου Ελλάδος
7. Επιθεώρηση Μεταλλείων Βορείου Ελλάδος
8. Γενικό Χημείο του Κράτους
9. Μέλη του Συμβουλίου Υγείας και Ασφάλειας των Εργαζομένων (Σ.Υ.Α.Ε.)
10. Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδας (Γ.Σ.Ε.Ε.)
11. Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (Σ.Ε.Β.)
12. Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας (Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.)
13. Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου (Ε.Σ.Ε.Ε.)
14. Ανώτατη Διοίκηση Ενώσεων Δημοσίων Υπαλλήλων (Α.Δ.Ε.Δ.Υ.)
15. Ε.Δ.Ο.Θ. / Α.Δ.Ε.Δ.Υ. Θεσσαλονίκης
16. Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.)
17. Ένωση Ελλήνων Χημικών (Ε.Ε.Χ.)
18. Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος (Π.Ι.Σ.)
19. Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (Σ.Ε.Τ.Ε.)
20. Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων
21. Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών (Ε.Β.Ε.Α.)
22. Επαγγελματικό Επιμελητήριο Αθηνών (Ε.Ε.Α.)
23. Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Αθηνών (Β.Ε.Α.)
24. Σύνδεσμος Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος
25. Ομοσπονδία Βιοτεχνικών Σωματείων Θεσσαλονίκης
26. Ομοσπονδία Επαγγελματιών Θεσσαλονίκης
27. Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας (Κ.Ε.Δ.Ε.)
28. Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργαζομένων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Π.Ο.Ε.- Ο.Τ.Α.)
29. Εργατικά Κέντρα
30. Φορείς Εθνικού Δικτύου Πληροφόρησης για θέματα ΥΑΕ
31. Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.)
32. Επιστημονική Ένωση Τεχνολογικής Εκπαίδευσης Μηχανικών (Ε.Ε.Τ.Ε.Μ.)
33. Σύλλογος Τεχνικών Ασφάλειας
34. Σύνδεσμος Ανωνύμων Τεχνικών Εταιρειών (Σ.Α.Τ.Ε.)
35. Επιστημονική Ένωση Τεχνολογικής Εκπαίδευσης Μηχανικών (Ε.Ε.Τ.Ε.Μ.)
36. Σωματείο Ειδικευμένων Ιατρών Εργασίας
37. Εταιρεία Ιατρικής της Εργασίας και Περιβάλλοντος
38. Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδας (Ε.Ν.Ε.)
39. Επιχειρήσεις Αφαίρεσης - Κατεδάφισης Αμιάντου (Ε.Α.Κ.)
40. Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης (ΕΞ.Υ.Π.Π.)
41. Εσωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης (ΕΣ.Υ.Π.Π.)
42. Επιχειρήσεις Προσωρινής Απασχόλησης (Ε.Π.Α.)
43. Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας (Ε.Σ.Δ.Υ.)